

Ontplobbare Oorlogsresten

Voorbeeldregels

Bouwsteen: Ontplobbare oorlogsresten
Datum: 6 december 2023
Auteur: Evelien Braad en Marco Vergeer (RHDHV)
Versie: definitief

Partners

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1. Dit document.....	4
Hoofdstuk 2 Voorbeeldregels.....	5
2.1 Inleiding.....	5
2.2 Belangrijke overwegingen.....	6
2.3 Geen regels stellen.....	6
2.4 Algemene regels.....	7
2.5 Vergunningplicht.....	10
2.6 Absoluut verbod.....	13

Hoofdstuk 1. Dit document

Gemeenten kunnen in het omgevingsplan regels stellen voor diverse activiteiten in de fysieke leefomgeving. Hierin kunnen straks ook regels worden gesteld die betrekking hebben op hoe moet worden omgegaan met ontplofbare oorlogsresten met als doel om de negatieve effecten van ontplofbare oorlogsresten op de fysieke leefomgeving te beperken.

In onderhavige memo worden voorbeelden gegeven van de wijze waarop regels kunnen worden gesteld in het omgevingsplan. Daarbij is het van belang op te merken dat dit nadrukkelijk voorbeeldregels betreffen. Het is aan bevoegde gezagen op basis van hun eigen gemeente maatwerk toe te passen en te bezien welke vorm van regels nodig zijn binnen de gemeente en hoe deze regels worden vormgegeven. De voorbeeldregels dienen uitsluitend ter illustratie. De invulling van te stellen regels is onder meer afhankelijk van de aanwezige risico's in een gemeente en bijvoorbeeld van de aanwezige munitiesoorten in de bodem.

Bij het onderstaande is van belang een onderscheid te maken tussen regels die door bevoegde gezagen kunnen worden gesteld in een omgevingsplan en de regels die zijn opgenomen in bijvoorbeeld de Arbeidsomstandighedenwet, Arbobesluit en de Arboregeling. Het omgevingsplan bevat uitsluitend gemeentelijke regels voor activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving en zijn daarmee ook geen vervanging van de regels in de Arboregeling.

Een voorbeeld is het graven in verdachte gebieden (ontplofbare oorlogsresten). In de Arboregeling worden ook regels gesteld ter zake ontplofbare oorlogsresten. Deze hebben echter een andere scope. Dit betreffen regels over het (veilig) omgaan met ontplofbare oorlogsresten voor werkgevers, werknemers en in bepaalde mate ook voor derden. Denk daarbij aan regels tot ontruiming bij het onschadelijk maken van ontplofbare oorlogsresten. In sommige gevallen kan er wellicht overlap bestaan in regels. Belangrijk is dat de regels uit het omgevingsplan echter een ander beschermingsdoel (fysieke leefomgeving) hebben dan de Arboregeling (vooral veiligheid). Bij het werken op locaties in verdachte gebieden waarbij er op enige wijze in de bodem geroerd wordt, is het van belang kennis te nemen van zowel regels in het omgevingsplan als in de Arboregeling. De regels in het omgevingsplan en de Arboregeling bestaan dus naast elkaar en kunnen beide van toepassing zijn.

Hoofdstuk 2 Voorbeeldregels

2.1 Inleiding

Voor het stellen van regels in het omgevingsplan zijn verschillende gradaties mogelijk. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt tussen drie gradaties, namelijk: vergunningsvrije, vergunningplichtige en meldplichtige activiteiten. Ze kunnen in de volgende vormen voorkomen in een omgevingsplan:

1. [Activiteit niet regelen \(activiteit wordt toegestaan\).](#)
2. [Activiteit toestaan onder algemene regels:](#)
 - a. Alleen specifieke zorgplicht.
 - b. Verder uitgewerkte algemene regels.
 - c. Verder uitgewerkte algemene regels in combinatie met informatieplicht (er moeten gegevens en bescheiden worden ingediend).
 - d. Meldplicht.
3. [Activiteit verbieden zonder omgevingsvergunning \(artikel 5.1 Ow\).](#)
4. [Activiteit 'absoluut' verbieden.](#)

Hierna worden de diverse onderdelen kort toegelicht en voorzien van voorbeeldregels. Daarvoor wordt ook verwezen naar de VNG-publicatie *Handboek voor de omgevingsplanmaker: stap voor stap het omgevingsplan ontwerpen* (augustus 2022).

Daarbij is van belang dat meer dan 100 gemeenten in Nederland een 'verwachtingenkaart ontplofbare oorlogsresten' hebben opgesteld (vaak worden die ook wel risicokaart, bommenkaart of kaart met verdachte gebieden genoemd). Deze kaart is belangrijk, omdat hier de verdachte gebieden op zijn gepresenteerd. Voor de voorbeeldregels geldt dat wanneer een gemeente beschikt over een verwachtingenkaart en wenst in het omgevingsplan nadere regels te stellen over ontplofbare oorlogsresten, dan kan de gemeente deze kaart als bijlage bij haar omgevingsplan opnemen dan wel verwijzen naar een actuele versie van de kaart.

Milieubelastende activiteit: graven

Bij het stellen van regels aan de activiteit graven is het van belang op te merken dat voor graven in de bodem met een kwaliteit onder of gelijk aan de interventiewaarde bodemkwaliteit er algemene rijksregels van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) gelden. In hoofdstuk 3 van het Bal is bepaald wat er onder de milieubelastende activiteit valt en wat vergunningplichtig is. Hier staat ook welke inhoudelijke regels gelden.

Belangrijk is dat als milieubelastende activiteit is aangewezen: het graven in bodem met een kwaliteit onder of gelijk aan de interventiewaarde bodemkwaliteit als het bodemvolume waarin wordt gegraven meer is dan 25 m³ (het zogenaamde klein grondverzet). Onder die grens is er in de basis geen sprake van een milieubelastende activiteit graven. Als gemeente kun je in het omgevingsplan echter wel regels opnemen over klein grondverzet. Deze koppel je dan niet aan de milieubelastende activiteit graven, maar aan de activiteit graven als te benoemen in het omgevingsplan, of bijvoorbeeld aan de activiteit bouwen.

2.2 Belangrijke overwegingen

Om relevante en toepasbare regels in het omgevingsplan op te nemen over ontplofbare oorlogsresten is het zeer wenselijk om als gemeente te beschikken over een verwachtingenkaart. Deze maakt het mogelijk om op basis van de informatie uit de verwachtingenkaart maatwerk toe te passen en regels te stellen die passen bij de risico's van mogelijk binnen de gemeente aanwezige ontplofbare oorlogsresten. Het is belangrijk daarin een bewuste keuze te maken.

Bij onderstaande voorbeeldregels wordt ten overvloede opgemerkt dat het opstellen van regels in het omgevingsplan ook gevolgen kan hebben voor interne (werk)processen, bijvoorbeeld ter zake de ontvangst en het verwerken van opgevraagde informatie van initiatiefnemers (ook wel de opdrachtgever van een werk) en de benodigde afstemming tussen betrokken afdelingen. Het is van belang om bij het opstellen van regels in het omgevingsplan aandacht te hebben voor de gevolgen voor interne (werk)processen en daar eventueel aanvullende (implementatie)maatregelen voor te nemen.

Voor onderstaande voorbeeldregels geldt dat ze in het omgevingsplan worden gekoppeld aan specifieke gebieds-, locatie- of functieaanduidingen. Met deze aanduidingen wordt een soort etiket gegeven waaraan regels zijn gekoppeld. Deze regels gelden dan binnen de gebieden of locaties met die gebieds-, locatie- of functieaanduiding.

Voor de voorbeeldregels kan het gaan om diverse activiteiten. Bij [activiteit] kan bijvoorbeeld de activiteit graven in de bodem (al dan niet graven vanaf een bepaalde diepte te rekenen vanaf het maaiveld) of de activiteit bouwen worden opgenomen. Hier kunnen eisen worden gesteld aan de maximale diepte tot waar mag worden gegraven en/of een maximale hoeveelheid. Dit is vergelijkbaar met de wijze waarop regels worden gesteld ter zake archeologisch onderzoek.

2.3 Geen regels stellen

Gemeenten kunnen ervoor kiezen om in het kader van ontplofbare oorlogsresten niets te regelen voor een activiteit (bijvoorbeeld de activiteit graven of bouwen) omdat het niet nodig is. Een dergelijke situatie zou zich bijvoorbeeld kunnen voor doen als van een locatie/gebied bekend is dat hier zich geen ontplofbare oorlogsresten in de bodem bevinden, het risico daarop heel laag is, of het negatieve effect van voorkomende oorlogsresten beperkt is.

Als een activiteit niet in het omgevingsplan is verboden, dan is de activiteit toegestaan. In dat geval geldt nog wel de algemene zorgplicht van artikel 1.3 Omgevingswet. Die zorgt voor een basis beschermingsniveau van de fysieke leefomgeving.

2.4 Algemene regels

Gemeenten kunnen een activiteit ook reguleren door middel van een algemene regel, ook wel de direct werkende regel. Hierin zijn concrete voorwaarden opgenomen waaraan eenieder die de activiteit uitvoert zich moet houden. Daarbij is het van belang dat het moet gaan om eenvoudig toepasbare regels. Er moet geen specialistische kennis voor nodig zijn. Ook moet er geen beoordelingsruimte voor het bevoegd gezag zijn.

Door algemene regels weet een initiatiefnemer precies wat van hem/haar wordt verwacht. Belangrijk is dat de toepassing van een algemene regel niet leidt tot een voor bezwaar of beroep openstaande beschikking. Beroep is alleen mogelijk tegen het vaststellen of wijzigen van het omgevingsplan.

Voorbeeld algemene regel:

Artikel x (algemene regels)

Bij het verrichten van de activiteit, bedoeld in artikel (X), wordt voldaan aan de regels over:

- a. ..
- b. ..., en

Voorbeeld uitwerking:

Artikel X (algemene regels)

Bij het verrichten van de activiteit graven dieper dan x cm wordt:*

- a. *De verwachtingenkaart ontplofbare oorlogsresten geraadpleegd en wordt voor de locatie waar wordt gegraven dieper dan x cm kennisgenomen van de locatiekenmerken en eventuele risico's.*

**NB: in dit voorbeeld beschikt de gemeente over een verwachtingenkaart waarin staat dat de bovenste x cm van de bodem overal al geroerd zal zijn en dit deel van de bodem daarom niet langer als potentieel verdacht wordt aangemerkt. Het opnemen van x cm is derhalve afhankelijk van de inhoud van de verwachtingenkaart op dit punt.*

2.4.1 (Specifieke) zorgplicht

De basis van algemene regels wordt gevormd door middel van de zorgplicht. Met de zorgplicht worden er geen concrete regels gesteld, maar wordt bepaald dat iedereen die een activiteit in de leefomgeving onderneemt er zorg voor moet dragen dat de kwaliteit van de leefomgeving in stand blijft of verbetert.

De Omgevingswet bevat een algemene zorgplicht. Een zorgplicht kan in het omgevingsplan specifiek worden gemaakt door invulling te geven aan welke kwaliteit van de leefomgeving wordt bedoeld. Er kan direct worden opgetreden (bestuursrechtelijk of strafrechtelijk) of na het opleggen van een maatwerkvoorschrift, mits het omgevingsplan deze mogelijkheid biedt.

2.4.2 Informatie- en meldplicht

De gemeente kan aan een te stellen algemene regel een informatie- of meldplicht koppelen al dan niet met de bevoegdheid om maatwerkvoorschriften te stellen. Wanneer een gemeente een informatieplicht overweegt, moet duidelijk zijn wat er met de informatie gebeurt en of deze informatie al niet bij de gemeente bekend is. Deze informatie kan de gemeente bijvoorbeeld gebruiken voor de actualisatie van hun verwachtingenkaart ontplofbare oorlogsresten.

De gemeente kan in het omgevingsplan ook opnemen dat een initiatiefnemer vier weken (of een andere termijn) voor het starten van de activiteit een melding moet doen. Het opnemen van een dergelijke meldplicht is onder meer het overwegen waard wanneer er bijvoorbeeld sprake is van een kwetsbaar stuk leefomgeving. De melding biedt gemeenten de mogelijkheid om vóór het starten van de activiteit of tijdens de activiteiten bijvoorbeeld een controle te doen of een maatwerkvoorschrift op te leggen.

Met een maatwerkvoorschrift kan de gemeente bijvoorbeeld specifieke aanvullende eisen stellen of omgekeerd de algemene regels versoepelen. De mogelijkheid tot het stellen van een maatwerkvoorschrift moet wel in het omgevingsplan zijn opgenomen door de gemeente. Bij goede afstemming van de algemene regels op de activiteit en het gebied waar de regel geldt, zal het niet vaak noodzakelijk zijn om nog maatwerkvoorschriften op te leggen.

Belangrijk is dat de melding niet wordt gekwalificeerd als een toestemming van het bevoegd gezag voor de uitvoering van de activiteit. Het is daarmee geen aanvraag. Aan de voorkant geeft de gemeente aan onder wel voorwaarden een activiteit is toegestaan.

Voorbeeld informatieplicht:

Artikel X

Tenminste 4 weken voor het begin van de activiteit...worden gegevens over [x] verstrekt aan het bevoegd gezag.

Voorbeeld uitwerking:

Artikel X

Tenminste 4 weken voor het begin van de activiteit bouwen op locaties die in de verwachtingenkaart zijn aangemerkt als verdacht gebied en waarbij dieper wordt gegraven dan x cm worden gegevens verstrekt over hoe wordt omgegaan met de mogelijke aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten.

Voorbeeld artikel meldplicht:

Artikel X (melding: [activiteit])

1. Het is verboden een [activiteit] te verrichten zonder dit tenminste 4 weken voor het begin ervan te melden bij het bevoegd gezag.
2. Een melding bevat:
 - a. De locatie van de activiteit
 - b., en
 - c.

Het bevoegd gezag kan bij maatwerkvoorschriften bepalen dat de gegevens en bescheiden worden verstrekt die nodig zijn om te beoordelen of kan worden voldaan aan de regels in het omgevingsplan over [activiteit].

Voorbeeld uitwerking:

Artikel X (melding: activiteit graven dieper dan x cm*)

1. Het is op locaties die in de verwachtingenkaart zijn aangemerkt als verdacht gebied verboden de activiteit graven dieper dan x cm te verrichten zonder dit tenminste 4 weken voor het begin ervan te melden bij het bevoegd gezag.
2. Een melding bevat:
 - a. De locatie van de activiteit;
 - b. De te graven diepte;
 - c. De omvang van de af te graven locatie;
 - d. Een rapport in de vorm van een risicoanalyse, waaruit naar het oordeel van het college van B&W volgt dat de bescherming van de fysieke leefomgeving in voldoende mate is vastgesteld.
 - e. Het rapport bedoeld onder d kan bestaan uit een onderzoek naar de naoorlogse (graaf)werkzaamheden op de locatie, waaruit blijkt welke grond na de oorlog zodanig geroerd is dat de kans op het alsnog aantreffen van ontplofbare oorlogsresten verwaarloosbaar klein wordt.
 - f. Indien uit het onder a genoemde rapport blijkt dat dat de bescherming van de fysieke leefomgeving niet in voldoende mate is vastgesteld, dient de aanvrager aan te geven op welke wijze de risico's teniet worden gedaan. Dit kan door het indienen van
 - a. Een projectgebonden risicoanalyse, indien nodig gevolgd door
 - b. Detectieonderzoek, indien nodig gevolgd door
 - c. Benadering
 - g. Alle onder c genoemde onderzoeken worden uitgevoerd conform de CS-000.
 - h. Sub d geldt is niet van toepassing op bouwwerken die mogen worden opgericht krachtens een reeds verleende vergunning.
3. Het bevoegd gezag kan bij maatwerkvoorschriften bepalen dat de gegevens en bescheiden worden verstrekt die nodig zijn om te beoordelen of kan worden voldaan aan de regels in het omgevingsplan over de activiteit graven dieper dan X cm onder het maaiveld.

*NB: in dit voorbeeld beschikt de gemeente over een verwachtingenkaart waarin staat dat de bovenste x cm van de bodem overal al geroerd zal zijn en dit deel van de bodem daarom niet langer als potentieel verdacht wordt aangemerkt. Het opnemen van x cm is derhalve afhankelijk van de inhoud van de verwachtingenkaart op dit punt.

2.5 Vergunningplicht

Het instellen van een vergunningplicht leent zich voor activiteiten met een uniek karakter en waarvoor de gemeente geen algemene regels kan of wil opstellen. Ook zijn ze bestemd voor activiteiten die een grote impact op de fysieke leefomgeving (kunnen) hebben. In deze gevallen is een individuele beoordeling vooraf noodzakelijk waarbij er ook ruimte is om de activiteit te weigeren indien er ernstige nadelige of mogelijk ernstige nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving ontstaan of dreigen te ontstaan. In het omgevingsplan moeten in de planregels in ieder geval de volgende regels worden opgenomen:

- a. omschrijving van de vergunningplichtige activiteiten;
- b. het gebied waar deze regel geldt (bijvoorbeeld met een werkingsgebied);
- c. de indieningvereisten van de aanvraag omgevingsvergunning; en
- d. de beoordelingsregels op grond waarvan het bevoegd gezag de aanvraag beoordeeld en de daarbij behorende voorwaarden.

Voorbeeld artikel vergunningplicht

Artikel x (aanwijzing vergunningplichtige gevallen)

Het is verboden om zonder vergunning de activiteit X te verrichten.

Voorbeeld uitwerking:

Artikel x (aanwijzing vergunningplichtige gevallen)

1. *Het is verboden op of in de gronden binnen de geometrische begrenzing – ontplofbare oorlogsresten zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende activiteiten of de volgende werkzaamheden uit te voeren:*
 - a. *het uitvoeren van groundbewerkingen op een grotere dieper dan X cm, waartoe worden gerekend, afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen en aanleggen van drainage;*
 - b. *het uitvoeren van heiwerkzaamheden of het op ene andere wijze indrijven van voorwerpen;*
 - c. *het aanleggen of rooien van bomen waarbij stobben worden verwijderd;*
 - d. *het aanleggen van ondergrondse kabels en leidingen en het aanbrengen van daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.*
2. *Het verbod in lid 1 is niet van toepassing indien de werken en werkzaamheden:*
 - a. *reeds in uitvoering zijn op het moment van inwerkingtreding van onderhavig omgevingsplan;*
 - b. *worden uitgevoerd in het kader van een detectieonderzoek of in het kader van een ruimingsplan van ontplofbare oorlogsresten.*
3. *De werken en werkzaamheden als genoemd in lid 1 zijn slechts toelaatbaar indien de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden aan de hand van een detectieonderzoek kan onderbouwen dat onder de betrokken locatie waar de genoemde werk en werkzaamheden als genoemd in lid 1 plaats moeten vinden geen ontplofbare oorlogsresten aanwezig zijn.*

In het kader van de ontplofbare oorlogsresten kan hier bijvoorbeeld de activiteit graven, saneren of de activiteit bouwen worden opgenomen.

Voorbeeld artikel gegeven en bescheiden

Artikel z (gegevens en bescheiden)

Bij een aanvraag omgevingsvergunning voor activiteit x als bedoeld in artikel x worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:

- a.
- b. ..., en
- c.

Voorbeeld uitwerking:

Artikel z (gegevens en bescheiden)

Bij een aanvraag omgevingsvergunning voor activiteit bouwen waarbij dieper wordt gegraven dan x cm als bedoeld in artikel x worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:*

- a. *Een rapport waaruit naar het oordeel van het college van B&W volgt dat de bescherming van de fysieke leefomgeving in voldoende mate is vastgesteld.*
- b. *Het rapport bedoeld onder a kan bestaan uit een onderzoek naar de naoorlogse (graaf)werkzaamheden op de locatie, waaruit blijkt welke grond na de oorlog zodanig geroerd is dat de kans op het alsnog aantreffen van ontplofbare oorlogsresten verwaarloosbaar klein wordt.*
- c. *Indien uit het onder a genoemde rapport blijkt dat de bescherming van de fysieke leefomgeving niet in voldoende mate is vastgesteld, dient de aanvrager aan te geven op welke wijze de risico's teniet worden gedaan. Dit kan door het indienen van*
 - a. *Een risicoanalyse, indien nodig gevolgd door*
 - b. *Detectieonderzoek, indien nodig gevolgd door*
 - c. *Benadering*
- d. *Alle onder c genoemde onderzoeken worden uitgevoerd conform de CS-000.*
- e. *Sub a geldt is niet van toepassing op bouwwerken die mogen worden opgericht krachtens een reeds verleende vergunning.*

**NB: in dit voorbeeld beschikt de gemeente over een verwachtingenkaart waarin staat dat de bovenste x cm van de bodem overal al geroerd zal zijn en dit deel van de bodem daarom niet langer als potentieel verdacht wordt aangemerkt. Het opnemen van x cm is derhalve afhankelijk van de inhoud van de verwachtingenkaart op dit punt.*

Er zijn verschillende formuleringen mogelijk bij het opnemen van een vergunningplicht in het omgevingsplan. Deze verschillen ook in de gevolgen voor het proces van VTH:

- De vergunning wordt in ieder geval verleend als...(er is geen uitputtende lijst met gronden voor het verlenen van een vergunning)
- De vergunning wordt slechts verleend als....(er is een limitatief imperatieve lijst met gronden voor het verlenen van een vergunning).
- De vergunning kan worden verleend als...(maar hoeft dan nog niet te worden verleend)
- De vergunning kan worden geweigerd als....(maar hoeft dan niet per se te worden geweigerd)
- De vergunning wordt alleen geweigerd als....(en moet in alle andere gevallen dus worden verleend).
- De vergunning wordt in elk geval geweigerd als....(maar er zijn ook andere weigeringsgronden denkbaar).

Voorbeeld artikel beoordelingsregels

Artikel x (beoordelingsregels [x]-activiteit)

Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een [X]-activiteit wordt de omgevingsvergunning alleen verleend als [y] in overeenstemming is met].
[denk aan het belang van de fysieke leefomgeving].

Artikel x (beoordelingsregels [x]-activiteit)

Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel [x] wordt [in ieder geval geweigerd] als

- ...*
- ..., en*
-*

Voorbeeld uitwerking:

Artikel x (beoordelingsregels activiteit bouwen)

Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een de activiteit bouwen waarbij dieper wordt gegraven dan x cm wordt de omgevingsvergunning alleen verleend als de activiteit geen aanzienlijke nadelige gevolgen heeft voor de fysieke leefomgeving.*

Artikel x (beoordelingsregels [x]-activiteit)

Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel [x] wordt [in ieder geval geweigerd] als

- de aangevraagde activiteit aanzienlijk nadelige gevolgen heeft voor de fysieke leefomgeving*
- onvoldoende is aangetoond op welke wijze de risico's teniet worden gedaan door aanvrager;*
- [...etc...]*

**NB: in dit voorbeeld beschikt de gemeente over een verwachtingenkaart waarin staat dat de bovenste x cm van de bodem overal al geroerd zal zijn en dit deel van de bodem daarom niet langer als potentieel verdacht wordt aangemerkt. Het opnemen van x cm is derhalve afhankelijk van de inhoud van de verwachtingenkaart op dit punt.*

2.6 Absoluut verbod

Het meest vergaand is dat in het omgevingsplan een 'absoluut' verbod wordt opgenomen. Een absoluut verbod is niet mogelijk, omdat een initiatiefnemer altijd kan verzoeken om met een omgevingsvergunning te mogen afwijken van het in het omgevingsplan opgenomen verbod, ook wel de buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Voor bijvoorbeeld ondergrondse infrastructuur is via [KLIC](#) een betrouwbare informatievoorziening opgebouwd, die voor iedere aannemer raadpleegbaar is. Informatie over bodemverontreiniging of archeologie is terug te vinden in gemeentelijke of regionale informatiesystemen. Voor ontplofbare oorlogsresten is die informatievoorziening veel minder zeker, met name in gebieden waar nieuwe infrastructuur wordt aangelegd zoals in een nieuwe woonwijk. Om die reden is het goed opletten waar verdachte gebieden zijn, bijvoorbeeld op een verwachtingenkaart ontplofbare oorlogsresten. En goed gedocumenteerd archiefonderzoek is van groot belang.

Er zijn meerdere redenen om op tijd deze informatie op tafel te krijgen. Natuurlijk op de eerste plaats: de veiligheid van mensen en dieren. Daarnaast kan het onverwachts vinden van ontplofbare oorlogsresten tijdens het werk veel overlast geven. Het is belangrijk dat gemeenten vanuit hun rol als bevoegd gezag, maar ook als opdrachtgever van grondroerende werkzaamheden in een vroegtijdig stadium nadenken over hoe zij met ontplofbare oorlogsresten om willen gaan en op welke manier de instrumenten van de Omgevingswet daar een bijdrage aan kunnen leveren.

Door het Kenniscentrum Ontplofbare Oorlogsresten wordt een wegwijzer voor gemeenten gemaakt. De wegwijzer helpt gemeenten vanuit hun bevoegdheid op het gebied van openbare orde en veiligheid een beslissing te nemen over de manier waarop ze met ontplofbare oorlogsresten om willen gaan.